

Wat staat er in uw testament?

Teksten Barbara Schilperoort / Fotografie Marcel Molle

EEN IMPERTINENTE VRAAG? VALT BEST MEE. STEEDS MEER MENSEN VINDEN HET GEEN PROBLEEM ER OPENHARTIG OVER TE SPREKEN. ZES BEKENDE (EN MINDER BEKENDE) NEDERLANDERS GEVEN ANTWOORD OP DE VRAAG: HEBT U AL EEN GOED DOEL OPGENOMEN IN UW TESTAMENT?

Monique van de Ven (62):

'Ja, natuurlijk! Dat was mijn reactie toen UNICEF mij achttien jaar geleden vroeg om ambassadeur te worden. UNICEF vond en vind ik nog steeds zó bij mij passen. Ik heb namelijk een sterk verzorgende kant. Als ik me kan inleven in anderen, me voor ze kan inzetten, word ik een gelukkiger mens. Onze steun aan UNICEF is nu meer dan ooit nodig. De wereld staat in brand, maar kinderen hebben hem niet aangestoken. Irak, Syrië, Zuid-Soedan... overal zijn mensen met hun kinderen op de vlucht. En dan moeten we nog Ebola zien te bestrijden en te voorkomen. Er is zo ontzettend veel aan de hand. Oh, het is angstaanjagend. Kinderen zijn de dupe, vaak is er niemand meer die voor ze zorgt. Scholen zijn dicht, ze hebben geen toegang tot gezondheidszorg. Het grote voordeel van UNICEF is dat ze al op zo veel plekken aanwezig zijn en medische zorg, schoon water, eten, dekens kunnen leveren. Dat is een basis. Maar kinderen hebben ook warmte en liefde nodig. Welbeschouwd kunnen miljoenen kinderen geen kind zijn... Als ambassadeurs hebben wij de taak om mensen te vertellen wat UNICEF allemaal doet. Wij doen dat uit ons hart en met ons eigen verhaal. Op onze reizen zien we met eigen ogen hoe UNICEF-projecten werken. In Burkina Fasso maakte ik mee hoe wekelijks onder een boom een zuigelingenspreekuur plaatsvond. Daar gaven speciaal opgeleide vrouwen hun dorpsgenotes voorlichting over borstvoeding, hygiëne en schoon water. Hoe trots die jonge moeders dan waren als hun kindje dankzij die verzorging gezond was en goed groeide! Ik vind het een fantastisch iets om UNICEF in mijn testament te zetten. Zo gaat je werk door, ook als je er niet meer bent. Ik heb dat nog niet geregeld, maar denk er wel over na. Ook mijn zoon staat er helemaal achter.'

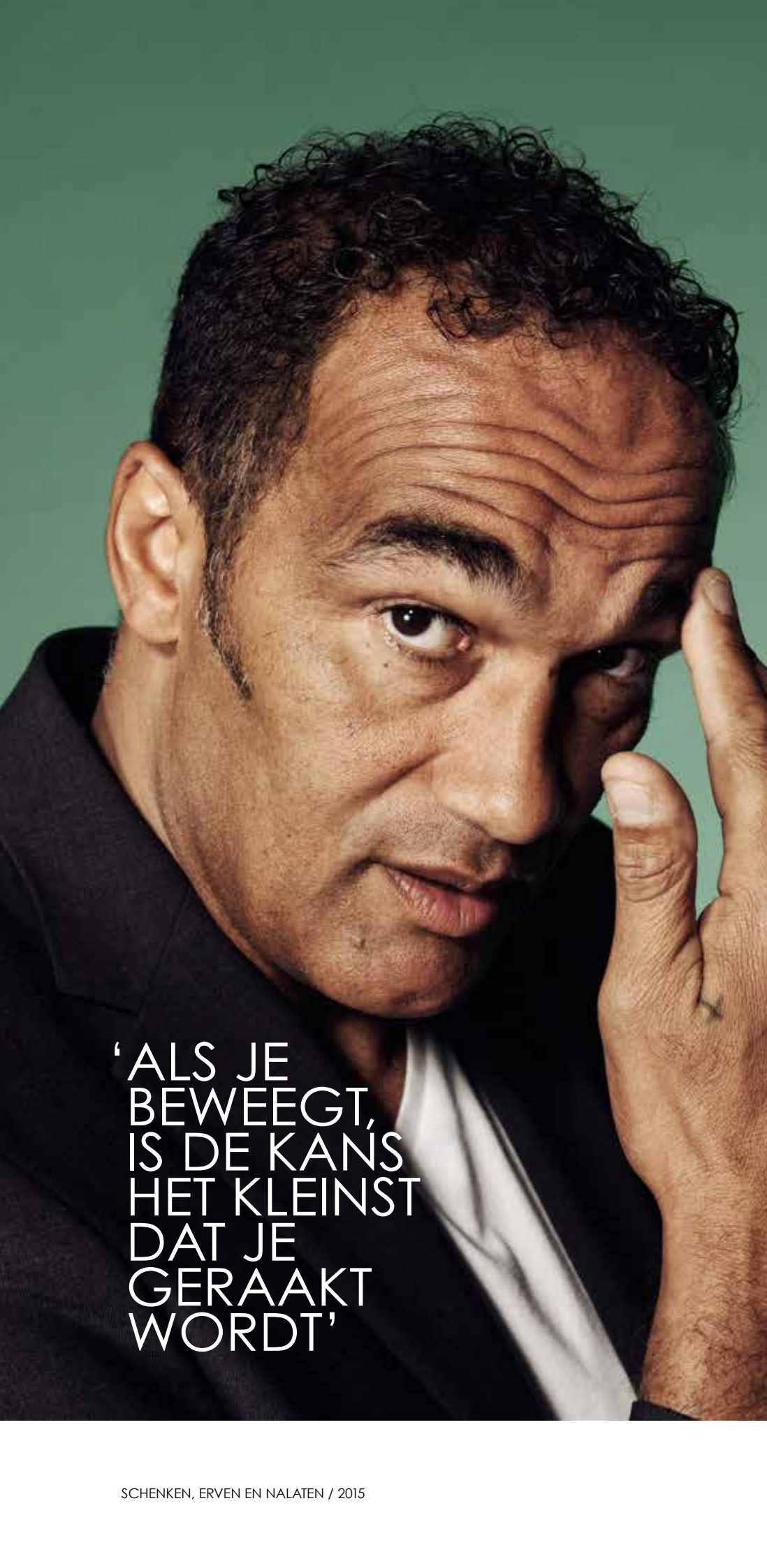
'DE WERELD
STAAT IN BRAND,
MAAR KINDEREN
HEBBEN HEM NIET
AANGESTOKEN'

Jaap Jongbloed (59):

'In 1980 ging ik bij de redactie van Tros Aktua werken. Als jongste verslaggever werd ik erop uitgestuurd om de oprichtster van een zojuist opgericht klein stichtinkje te interviewen. Deze Liliâne Brekelmans spreidde foto's van veertien gehandicapte kinderen op haar keukentafel uit, vertelde wat elk kind mankeerde en hoe ze hen met haar eigen fonds ging helpen. Want die kinderen woonden in Indonesië en Nederlandse ontwikkelingsorganisaties verleenden alleen hulp in de vorm van projecten. Niet individueel. Dat was mijn eerste kennismaking met het Liliâne Fonds. In de daaropvolgende jaren heb ik me intensief voor het fonds ingezet. Ik maakte documentaires en reportages, gaf media-adviezen. Inmiddels ben ik de 'oudste' medewerker, degene die het langst aan het Fonds is verbonden. De aanpak spreekt me nog steeds aan: individueel en rechtstreeks. Hulp is afgestemd op de specifieke behoefte van dat éne gehandicapte kind. Ook al gaat het niet meer om veertien kinderen maar om meer dan negentigduizend, die wereldwijd dankzij het Liliâne Fonds zijn en worden geholpen. Steeds blijkt dat met weinig geld heel veel mogelijk is. Vaak gaat het om niet meer dan 150 euro per kind! Het raakt me ook dat het om kinderen gaat. Die ondanks hun armoede en handicap sterk en vrolijk zijn. Dat valt me elke keer weer op als ik ze ontmoet. Toevallig ben ik momenteel bezig om mijn testament te herzien. Mijn eigen drie kinderen zijn mijn erfgenamen. Daarnaast wil ik kijken of ik er op de een of andere manier ook het Liliâne Fonds in kan opnemen. Goede doelen zijn steeds meer afhankelijk van donaties. Nederland beknibbelt op ontwikkelingssamenwerking. Ja, dat vind ik erg. Want wij hebben het hier erg goed, ondanks alles. Dat realiseer je je des te meer als je zelf in Zuid-Amerika of Azië rondloopt en daar al die armoede ziet.'

A portrait of Jaap Jongbloed, a middle-aged man with short, graying hair, wearing a dark blazer over a light blue button-down shirt. He is looking slightly to the right of the camera with a thoughtful expression. The background is a solid, muted green color.

‘WIJ HEBBEN
HET HIER
ERG GOED,
ONDANKS
ALLES’

Arnold Vanderlyde (51):

'Voetbal, atletiek, turnen: van jongs af aan ben ik aan het sporten. Op mijn 15e ontdekte ik het boksen. Mijn grote liefde en uitlaatklep voor het lastige en boze jongetje dat ik vaak was. Boksen is de metafoor voor mijn leven. Ik leerde me te beheersen, te knokken, verliezen te incasseren. Boksen maakte mij tot wie ik ben. Zo lang je in beweging bent, is de kans dat je geraakt wordt het kleinst. Dat geldt voor alles wat je doet. En voor iedereen. Als je moe thuiskomt, is de verleiding groot om op de bank te blijven hangen. Maar als je buiten een rondje gaat rennen of een flinke wandeling maakt, merk je dat je weer energie krijgt. Je ademhaling gaat sneller, je bloedsomloop verbetert, zodat je afvalstoffen beter afvoert. En er komen stoffen in je hersenen vrij waardoor je je prettiger voelt. Daarom is sport fundamenteel voor je ontwikkeling als mens. Je komt erdoor in beweging, fysiek en mentaal in balans. Dat geldt ook voor wie gehandicapt is. Eén van mijn broers is met een lichamelijke beperking geboren. Hij onderging operaties, knokte om vanuit zijn beperking zijn kracht te ontwikkelen. Toch voetbalden we gewoon samen. Want we voelden ons volkomen gelijkwaardig. Gezondheid en bewegen zitten in mijn DNA. En ik ben een heel sociale peer. Daarom ben ik ambassadeur voor verschillende goede doelen, waaronder het Fonds Gehandicaptensport. Met onder andere fondswervingsacties halen we vaak veel geld op. Zo doe ik veel in het hier en nu. Als mij wat overkomt, hoeven Angela en onze kinderen in ieder geval geen geldzorgen te hebben. Dat staat in mijn testament. Ik ben pas 51, streef ernaar om financieel nog sterker te worden. Dan wil ik in mijn nalatenschap ook een goed doel opnemen. Het Fonds Gehandicaptensport zou zo'n mooi en integer doel kunnen zijn.'

'ALS JE
BEWEEGT,
IS DE KANS
HET KLEINST
DAT JE
GERAAKT
WORDT'

Marja van Bijsterveldt (53):

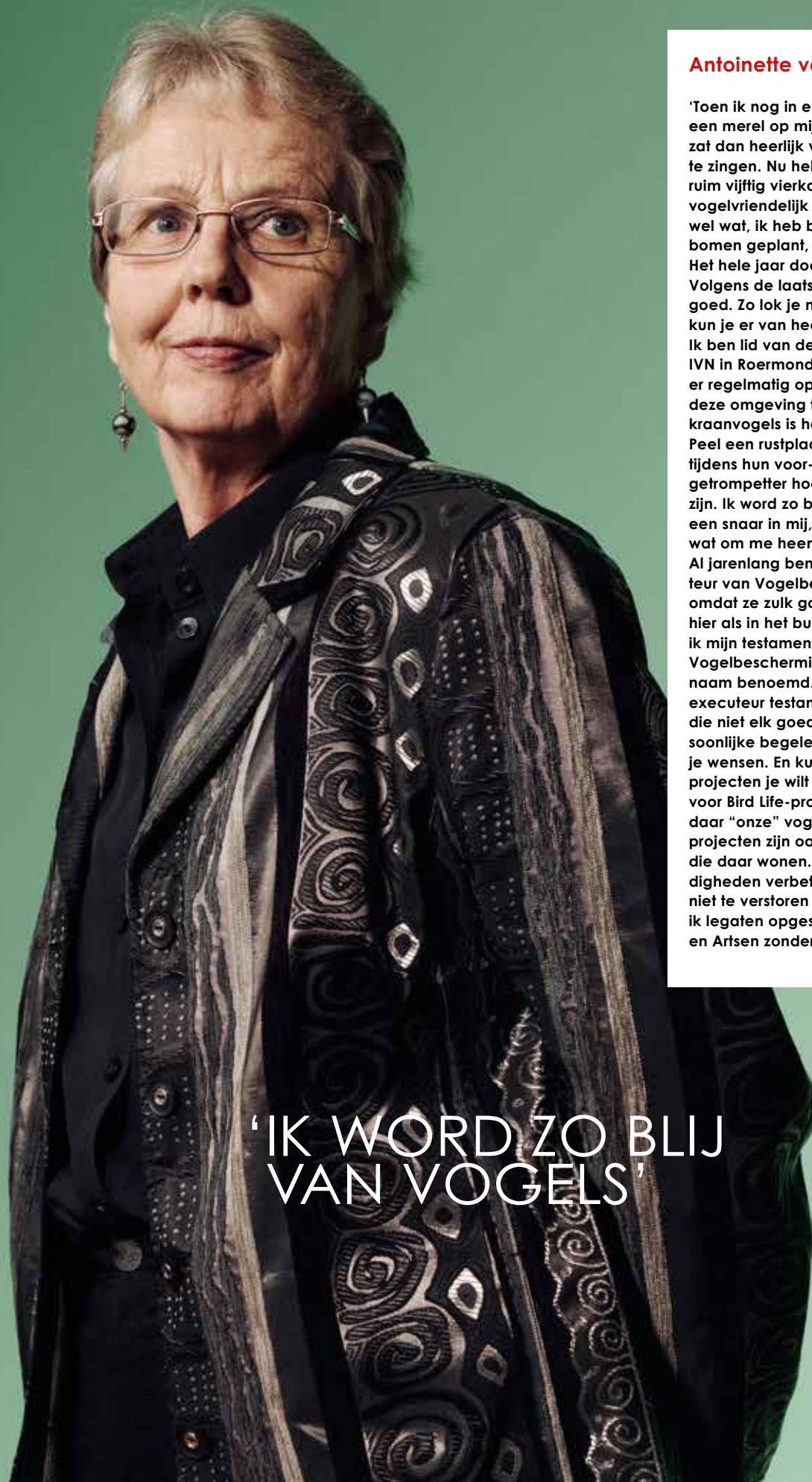
'Lezen jullie weleens een boek? vroeg ik vaak wanneer ik als staatssecretaris – later minister – een basisschool bezocht. Erg leuk om die vingertjes omhoog te zien gaan en dan over mooie kinderboeken te praten. Met een boek ben je nooit alleen, vertelde ik de kinderen. Tegelijkertijd openen boeken ook de wereld. Mijn eigen kinderen heb ik veel voorgelezen, ook toen ze zelf al konden lezen. Weet je dat voorlezen heel positief werkt op de taalontwikkeling van kinderen? En dat vooral voorlezende vaders een goed voorbeeld zijn? Daarom zijn we met de *Leescoalitie*, waarin onder andere de Stichting Lezen en Schrijven participeert, het project "Vaders voor lezen" begonnen.

Op mijn nachtkastje ligt *Amsterdam* van Russell Shorto, een geweldige boek. Want als ik even tijd heb, lees ik zelf ook graag. Door mijn werk ben ik veel met taal bezig: dossiers "vreten", speeches houden, mensen overtuigen van denkbeelden en plannen. In onze talige wereld is taal onmisbaar. Je hebt taal nodig om je talenten te ontwikkelen. Daarom ben ik met veel plezier voorzitter van de Stichting Lezen en Schrijven. In mijn dagelijks werk ben ik directeur van het prachtige Ronald McDonald Kinderfonds. Heel belangrijk als zieke kinderen en hun ouders dicht bij elkaar kunnen zijn, in de vaak moeilijkste periode van hun leven. In mijn werk én in mijn vrije tijd wil ik iets voor de samenleving betekenen. Dat doe ik door in het hier en nu te investeren.

Ik ben nog jong, sta volop in het leven, heb mijn nalatenschap nog niet geregeld. Daarover wil ik ergens tussen mijn 60e en 70e gaan nadenken. Ook over het opnemen van een goed doel. Door de crisis zijn bedrijven en particulieren terughoudender. Daarom zijn nalatenschappen voor goede doelen heel belangrijk. En het is mooi dat je op die manier voortleeft.'

A portrait of Marja van Bijsterveldt, a woman with short brown hair, wearing a black top and a gold necklace. She is looking slightly to the right with a thoughtful expression. Her hands are clasped in front of her.

'IK INVESTEER IN
HET HIER EN NU'

Antoinette van Oosten (62):

'Toen ik nog in een flat woonde, nestelde een merel op mijn stadsbalkonnetje. Die zat dan heerlijk voor mijn keukenraam te zingen. Nu heb ik een dorpstuin van ruim vijftig vierkante meter, die helemaal vogelvriendelijk is ingericht. Er bloeit altijd wel wat, ik heb besdragende struiken en bomen geplant, een vijvertje aangelegd. Het hele jaar door voer ik de vogels bij. Volgens de laatste inzichten is dat juist goed. Zo lok je meer vogels naar je tuin en kun je er van heel dichtbij van genieten. Ik ben lid van de Vogelwerkgroep van het IVN in Roermond. Gezamenlijk trekken we er regelmatig op uit om de vogelstand in deze omgeving te inventariseren. Voor kraanvogels is het natuurgebied de Grote Peel een rustplaats als ze onderweg zijn tijdens hun voor- en najaarstrek. Als ik hun getrompetter hoor, weet ik dat ze er weer zijn. Ik word zo blij van vogels. Ze raken een snaar in mij, maken me dankbaar voor wat om me heen leeft, groeit, bloeit. Al jarenlang ben ik lid en daarmee donateur van Vogelbescherming Nederland, omdat ze zulk goed werk doen – zowel hier als in het buitenland. Kortgeleden heb ik mijn testament opgemaakt en daarin Vogelbescherming als mijn enig erfgenaam benoemd. Tegelijkertijd zijn zij ook executeur testamentair. Een fijne service die niet elk goed doel biedt. Je krijgt persoonlijke begeleiding bij het regelen van je wensen. En kunt ook zelf bepalen welke projecten je wilt steunen. Ik heb gekozen voor Bird Life-projecten in Afrika, omdat daar "onze" vogels overwinteren. Die projecten zijn ook gericht op de mensen die daar wonen. Want als hun leefomstandigheden verbeteren, hoeven ze vogels niet te verstoren of te doden. Verder heb ik legaten opgesteld voor het Liliane Fonds en Artsen zonder Grenzen.'

'IK WORD ZO BLIJ
VAN VOGELS'

Sophie Sleyster (90):

'Het is alweer zeventien jaar geleden dat mijn man aan kanker overleed. Hij was een aantal jaren ziek. Daarna kwam ik al vrij snel op de gedachte om mijn testament op te maken. En om daarin het Koningin Wilhelminafonds – KWF Kankerbestrijding zoals ze tegenwoordig heten – op te nemen. Ik heb geen kinderen, mijn neven en nichten kunnen goed voor zichzelf zorgen, hebben niks van mij nodig.

Dat testament heb ik tien jaar geleden bij de notaris ondertekend. Daarin is inderdaad vastgelegd dat mijn nalatenschap in haar geheel toekomt aan de kankerbestrijding. Met uitzondering van enkele persoonlijke spullen. In een apart codicil staat vermeld aan wie ik die nalat.

Ook al betekent de diagnose kanker niet meteen het einde, toch is nog een lange weg te gaan voordat de ziekte echt te genezen is. Er is nog veel wat we niet weten. En daarvoor is onderzoek nodig. KWF investeert vooral in onderzoek. De resultaten daaruit komen ook ten goede aan publieksvoorlichting, zodat we steeds beter weten of en hoe we kanker kunnen voorkomen. Dát spreekt me enorm aan. Neem nou het feit dat iedereen vroeger rookte, ikzelf ook. Onze bevrijders, Canadezen en Amerikanen, deelden in 1945 sigaretten uit. Dat was een traktatie! Veel van mijn generatiegenoten zijn toen begonnen met roken... Tegenwoordig weten we hoe schadelijk sigaretten zijn. Dankzij al dat onderzoek.

Zoveel mensen krijgen kanker, ook in mijn eigen omgeving. Als je van heel dichtbij meemaakt hoe ingrijpend en aangrijpend die ziekte is, dan ga je erover nadenken. Hoe je een bijdrage aan de kankerbestrijding zou kunnen leveren. Mijn buurvrouw aan de overkant collecteert voor KWF Kankerbestrijding. Als ik niet thuis ben, belt ze later alsnog een keer aan. Want ze weet dat ik altijd geef. Met mijn testament doe ik nog iets meer.'

'ER IS
NOG
VEEL WAT
WE NIET
WETEN
OVER
KANKER'